

Sygn. akt IV U 1054/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 września 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSR del. Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 września 2014r. w S.

odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 26 kwietnia 2012 r. Nr (...)

w sprawie A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 1054/13

UZASADNIENIE

Decyzją z (...). Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonemu A. K. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze albowiem wnioskodawca nie osiągnął wieku emerytalnego, nie udokumentował rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem ustalania prawa do emerytury i nie wykazał co najmniej 15 letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony A. K., który wnosił o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu wskazał, że fakt pozostawania członkiem spółdzielni nie może dyskwalifikować pracy w warunkach szczególnych w kontekście prawa do wcześniejszej emerytury. Członkiem spółdzielni został w trakcie zatrudnienia i charakter jego pracy po tym zdarzeniu nie uległ zmianie. W okresie pracy w (...) M. wykonywał pracę maszynisty koparek i ładowarek pod nadzorem kierownika Spółdzielni, jego czas pracy podlegał ewidencjonowaniu, codziennie podpisywał listę obecności (k.2-4).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o odrzucenie ewentualnie oddalenie odwołania powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji. Wskazano, że decyzję wysłano do wnioskodawcy w dniu 27 kwietnia 2012r., następnie w dniu 29 kwietnia 2013r., a następnie przesłano decyzję do Inspektoratu ZUS w S. celem osobistego odbioru przez wnioskodawcę (k.5-7).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. K., ur. (...) złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w dniu 15 marca 2012r. wniosek o emeryturę. Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 26 lat, 4 miesiące i 18 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 26 lat, 4 miesiące i 18 dni. Ponadto organ rentowy stwierdził, że ubezpieczony udowodnił 2 miesiące i 28 dni stażu pracy w warunkach szczególnych. Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie zaliczył okresu zatrudnienia od 12 sierpnia 1976r. do 17 kwietnia 1980r. w (...) S.A.” ponieważ zakład pracy nieprawidłowo podał nazwę zarządzenia resortowego, a stanowisko zgodnie z wykazem A Dział V poz. 3, okresu zatrudnienia od 18 kwietnia 1980r. do 31 maja 1986r. w (...) ponieważ zakład pracy w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach podał, że ubezpieczony wykonywał prace w wykazie C, Dział III, który to uprawniał tylko do wzrostu emerytury oraz okresu zatrudnienia od 29 sierpnia 1986r. do 30 kwietnia 1996r. w (...) w M., ponieważ ubezpieczony był członkiem spółdzielni.

Z uwagi na brak wymaganego ustawą stażu pracy w warunkach szczególnych decyzją z 26 kwietnia 2012r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (k. 24 akt emerytalnych).

A. K. w okresie od 12 sierpnia 1976r. do 17 kwietnia 1980r. był zatrudniony w (...) S.A. w W. na stanowisku maszynisty ciężkich maszyn budowlanych – operatora spycharki (świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach – k. 11 akt organu rentowego o ustalenie kapitału początkowego).

Od początku zatrudnienia do 31 marca 1977r. ubezpieczony był pomocnikiem operatora. W tym okresie ukończył kurs operatorów koparki i spycharki. Od 1 kwietnia 1977r. pracował wyłącznie jako operator koparki, a następnie spycharki. Nie wykonywał żadnych innych czynności (zeznania ubezpieczonego k. 37-37v).

W aktach osobowych ubezpieczonego znajduje się protokół nr (...) z egzaminu przeprowadzonego przez Komisję Kwalifikacyjną w zawodzie operatora sprzętu ciężkiego dnia 1 kwietnia 1977r., z którego wynika, że ubezpieczony zdał egzamin. Z angażu z 4 kwietnia 1977r. wynika, że skierowano go do pracy na koparce jako maszynista. Z angażu z 27 kwietnia 1977r. wynika, że skierowano ubezpieczonego do pracy na spycharce jako maszynista.

Następnie od 18 kwietnia 1980r. do 31 maja 1986r. A. K. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w S. na stanowisku maszynisty spycharki (świadectwo pracy - k. 31 akt organu rentowego o ustalenie kapitału początkowego).

W ciągu całego okresu zatrudnienia w (...) ubezpieczony wykonywał wyłącznie prace operatora spycharki (zeznania ubezpieczonego k. 27v).

Dokumenty zgromadzone w aktach osobowych (m.in. kwestionariusz osobowy, angaże, wniosek, świadectwo pracy) potwierdzają pracę ubezpieczonego stale i w pełnym wymiarze na stanowisku operatora spycharki.

W okresie od 29 sierpnia 1986r. do końca zatrudnienia ubezpieczony był członkiem R. S. P.w M. i świadczył pracę w okresie od 01 czerwca 1986 r. do 30 kwietnia 1996 r. w pełnym wymiarze czasu pracy jako maszynista koparki i ładowarki (zaświadczenie k. 37 akt organu rentowego o ustalenie kapitału początkowego).

W aktach osobowych znajduje się podanie A. K. o przyjęcie na członka spółdzielni z datą wpisaną przez przełożonego – 25 lipca 1986r. W aktach osobowych znajduje się również deklaracja członkowska A. K., w której zgłosił przystąpienie do R. S. P.w M.. Deklaracja jest opatrzona datą 30 sierpnia 1986r. Z adnotacji na deklaracji wynika, że uchwałą

Zebrania Przedstawicieli z dnia 29 sierpnia 1986r. ubezpieczony został przyjęty na członka Spółdzielni. Faktu powyższego nie kwestionował również sam ubezpieczony, co wynika z treści jego odwołania i zeznań.

Praca ubezpieczonego na stanowisku maszynisty koparki i ładowarki w okresie od 1 czerwca 1986r. do 30 kwietnia 1996r. w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w M. nie budzi wątpliwości Sądu.

Ubezpieczony nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego (okoliczności niesporna, oświadczenie zawarte we wniosku o emeryturę -k.1v akt emerytalnych ubezpieczonego, zeznanie ubezpieczonego k. 27v).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Przeprowadzone przez Sąd dowody z zeznań świadków, z zeznań ubezpieczonego, akt osobowych zostały obdarzone przez Sąd wiarygodnością.

Sąd zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności Sąd rozważał, czy odwołanie ubezpieczonego zostało wniesione w terminie. Zaskarżona decyzja została wydana 26 kwietnia 2012r. Organ rentowy nie wykazał, aby decyzja ta została doręczona wnioskodawcy w 2012r. Natomiast ubezpieczony podnosił, że decyzję otrzymał dopiero 15 lipca 2013r. ZUS nie przedstawił dowodu na to, że było inaczej. Dlatego Sąd uznał, że odwołanie od decyzji zostało wniesione w terminie i rozpoznał je merytorycznie.

Odwołanie ubezpieczonego nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych według stanu prawnego obowiązującego przed dniem 1 stycznia 2013r. (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, a także rozwiązali stosunek pracy. W myśl przywołanego wyżej art. 32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Organ rentowy wskazał, że w momencie wydawania decyzji ubezpieczony miał ogólny staż ubezpieczeniowy, ale nie miał stażu pracy w warunkach szczególnych, pozostawał w stosunku pracy i nie osiągnął wymaganego wieku.

Na datę orzekania ubezpieczony osiągnął wymagany wiek, a stan prawny dotyczący regulacji art. 184 zmienił się z dniem 1 stycznia 2013r. i od tej daty nie ma już wymogu, aby osoba ubiegająca się o emeryturę pozostawała w stosunku pracy. Nie zostało natomiast wykazane, aby ubezpieczony spełnił wymóg 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Jeżeli chodzi o pracę w (...) S.A. w W. od 12 sierpnia 1976r. do 17 kwietnia 1980r. to Sąd zaliczył ten okres pracy do stażu pracy w warunkach szczególnych, ale nie od daty nawiązania stosunku pracy, a od 1 kwietnia 1977r., kiedy ubezpieczony faktycznie nabył uprawnienia na koparki jednonaczyniowe i od kiedy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako operator tych koparek. Ubezpieczony sam przyznał, że wcześniej pracował jako pomocnik operatora i praca ta polegała na pracy na sprzęcie razem z operatorem przez 5 godzin, a w pozostałym czasie zajmował się konserwacją maszyny. Okres od 1 kwietnia 1977r. do 17 kwietnia 1980r. daje 3 lata i 17 dni. Ten okres Sąd zaliczył do stażu pracy w warunkach szczególnych.

W (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) ubezpieczony pracował od 18 kwietnia 1980r. do 31 maja 1986r. (tj. 6 lat, 1 miesiąc i 13 dni). Zostało wykazane i nie budzi wątpliwości, że w tym okresie ubezpieczony pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako operator spycharki. Wynika to bezspornie z akt osobowych ubezpieczonego. Powyższą pracę należy zakwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych.

Okres zatrudnienia ubezpieczonego w (...) S.A. w W. i (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) daje łącznie 9 lat i 2 miesiące. Wskazany okres Sąd zaliczył ubezpieczonemu do stażu pracy w warunkach szczególnych, bowiem prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych do jakich zaliczane są koparki i ładowarki jednonaczyniowe i wielonaczyniowe, spycharki, pogłębiarki, zgarniarki, ciągniki gąsiennicowe, są pracami w warunkach szczególnych, które wymienione zostały w wykazie A, dziale V, poz. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Natomiast nie zaliczył Sąd do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu pracy ubezpieczonego w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) ze względu na to, że praca była świadczona w ramach stosunku członkostwa w (...) M., a takiej kategorii pracy nie zalicza się do warunków szczególnych. Musi być to praca wynikająca z umowy o pracę ze stosunku pracy, a zatrudnienie ubezpieczonego z takiego stosunku nie wynikało. Nie budzi wątpliwości, że ubezpieczony sam złożył podanie o przyjęcie na członka spółdzielni, następnie złożył deklarację przystąpienia do spółdzielni. Z akt osobowych wynika, że świadczył pracę jako członek spółdzielni produkcyjnej (...). Ten okres pracy nie może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych. Z akt osobowych nie wynika, aby A. K. miał zawartą umowę o pracę. Świadczył pracę od 1 czerwca 1986r., a podanie o przyjęcie w poczet członków spółdzielni złożył 25 lipca 1986r. Należy uznać zatem, że praca związana była w całości z członkostwem w spółdzielni produkcyjnej.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005r. (sygn. akt I UK 142/04) praca w charakterze członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej nie daje prawa do przejścia na emeryturę w wieku niższym niż podstawowy wiek emerytalny z uwagi na zatrudnienie w szczególnych warunkach, o których mowa w art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przedstawione w art. 32 ustawy o emeryturach i rentach ograniczenie prawa do wcześniejszej emerytury jedynie do wypadków świadczenia pracy w charakterze pracownika nie jest niezgodne z konstytucyjną zasadą równego traktowania. Pogląd ten jest ugruntowany w polskim orzecznictwie. Prawo do emerytury w wieku niższym niż ogólny wiek emerytalny przysługuje jedynie pracownikom.

W tej sytuacji Sąd uznał, że brak jest przesłanek do przyznania prawa do wnioskowanego świadczenia na podstawie art. 184 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i z tych względów z mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w wyroku.